

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 6 «26» 06 2024 р

Голова вченої ради,

професор з науково-педагогічної роботи

[Handwritten signature]

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВІЙСЬКОВА ПСИХОЛОГІЯ»**

Освітньо-професійна програма

Галузь знань

Спеціальність

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Статус дисципліни

Обсяг дисципліни

Клінічна психологія та психологічна допомога

05 «Соціальні та поведінкові науки»

053 «Психологія»

Другий (магістерський)

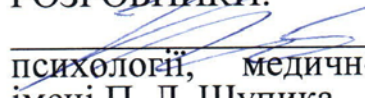
українська

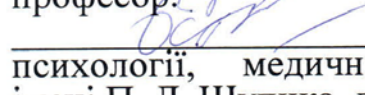
вибіркова

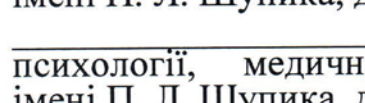
90 годин / 3 кредити

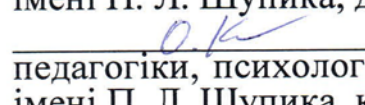
Робочу програму навчальної дисципліни «Військова психологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Клінічна психологія та психологічна допомога», навчальних та робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

 Володимир КРАСНОВ, завідувач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор.

 Вячеслав КАЗМІРЕНКО, професор кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор психологічних наук, професор.

 Олег БЛІНОВ, професор кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор психологічних наук, професор.

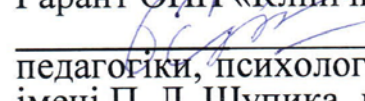
 Олена КОСТЮК, старший викладач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Озар МІНЦЕР, завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор.

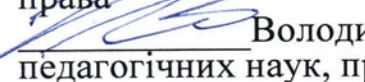
Ірина САВЕЛЬЧУК, професор кафедри соціальних технологій Національного авіаційного університету, доктор педагогічних наук, професор.

Гарант ОПП «Клінічна психологія та психологічна допомога»

 Вячеслав КАЗМІРЕНКО, професор кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор психологічних наук, професор.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, протокол № 7 від «3» червня 2024 року

Завідувач кафедри педагогіки психології, медичного та фармацевтичного права

 Володимир КРАСНОВ, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні вченої ради фармацевтичного та медико-профілактичного факультету (ВРФ), протокол № 6 від «12» червня 2024 року.

Голова ВРФ Василь МИХАЛЬЧУК, доктор медичних наук, професор.

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
5. Програма навчальної дисципліни	5
6. Структура навчальної дисципліни	6
7. Самостійна робота	8
8. Перелік питань для підсумкового контролю	9
9. Методи навчання	9
10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	9
11. Рекомендований бібліографічний список	12

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Військова психологія», є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Клінічна психологія та психологічна допомога» спеціальності 053 «Психологія».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»		
Спеціальність	053 Психологія		
Спеціалізація	-		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	2	-	2
Семестр	3	-	3
Лекції	16	-	6
Практичні	14	-	8
Семінарські	14	-	-
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	46	-	76
Курсова робота (курсний проєкт)	-	-	-
Вид контролю	Залік	-	Залік

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «Військова психологія» має теоретичну і практичну спрямованість, формулюються компетенції, що забезпечують засвоєння теоретичних основ формування теоретичних уявлень щодо особливостей психології військової тематики.

2.2. Мета дисципліни:

Отримання здобувачами вищої освіти системних знань з фундаментальних уявлень та базових навичок з військової психології; ознайомлення студентів з основними психологічними проблемами військовослужбовців; ознайомлення з сучасними концепціями військової психології; навчити здійснювати грамотну психологічну оцінку бойових дій.

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити здобувачів вищої освіти із базовими поняттями військової психології;
- озброїти здобувачів вищої освіти знаннями про основні феномени військових знань;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з методами психологічної діагностики залежних розладів;
- вироблення навичок роботи з різними категоріями

військовослужбовців;

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно вивчати літературу з військової психології та її прикладних питань.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як:

«Загальна психологія» та інші дисципліни гуманітарного профілю, які здобувачі вищої освіти опанували на етапах здобуття бакалаврату.

Дана дисципліна може базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Технології психологічного тренінгу», «Практикум з психологічної допомоги».

3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Військова психологія» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1 «Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях».

ЗК2 «Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професії, особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності».

ЗК7 «Здатність генерувати нові ідеї (креативність)».

ЗК10 «Здатність до системного, абстрактного і креативного мислення у процесі аналізу та синтезу інформації».

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК4 «Здатність збирати інформацію про пацієнта та вибору оптимальних методів проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для виявлення феноменологічних проявів його стану, визначення регістр-синдрому та інтерпретації цих результатів для встановлення клінічного діагнозу та/або патопсихологічного заключення».

СК8 «Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), опановувати і практично використовувати методи психологічного та психотерапевтичного впливу, психологічних інтервенцій, а також проводити психологічну реабілітацію із застосуванням спеціальних методик з метою відновлення стану здоров'я пацієнта при соматичних, психічних, поведінкових та психосоматичних розладах, профілактики їх рецидивування (декомпенсації)».

4. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за принципом блоків і складається з двох навчальних змістових блоків, а саме:

– змістового блока № 1 «Загальна характеристика військової психології», інтегрованими вимогами до блока №1 є: надати розуміння військової психології, основним положенням та особливостям.

– змістового блока № 2 «Особливості військової діяльності», інтегрованими вимогами до блока №2 є: розуміння структурної характеристики психічних особливостей військових та робота психолога.

Змістовне наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва блока, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Змістовий блок 1. Загальна характеристика військової психології		
1.1.	Основні поняття. Коло проблем військової психології.	Діяльність військовослужбовця. Поняття «діяльність» та «війна». Психосемантика військової діяльності. Образний канал військової діяльності. Функції військової діяльності. Характеристика психологічних проблем військової діяльності.
1.2.	Психологія військової діяльності.	Військова діяльність: поняття, історія поняття. Сучасні концепції військової діяльності. Цілі та сутність військової діяльності. Інструменти військової діяльності. Моделі військової діяльності. Політика у комплексі військової діяльності. Основні функції війни. Основні напрями розвитку військової діяльності. Рекомендації для досягнення ефективності військової діяльності. Психологія і війна. Теоретичні та методологічні проблеми психології військової діяльності. Підходи в психології військової діяльності.
Змістовий блок 2. Особливості військової діяльності		
2.1.	Характеристика психологічної ефективності діяльності в військовій сфері.	Поняття «ефективність». Основні параметри ефективності діяльності на війні (соціальний, економічний, психологічний). Види ефективності діяльності. Соціальна ефективність військової діяльності. Економічна ефективність військової діяльності. Психологічна ефективність військової діяльності. Поняття та структура психологічної ефективності військової діяльності (когнітивний, емоційний, поведінковий компоненти). Методи оцінки психологічної ефективності військової діяльності в Україні.
2.2.	Роль психічних процесів у формуванні особистості військовослужбовця. Процес сприймання.	Проблема дослідження психічних процесів людини. Психічні процеси і психологічні впливи. Психічні процеси в умовах комунікацій. Відчуття, сприймання, увага, пам'ять, мислення та уява та пізнання. Закони сприймання. Емоції та настрої в пізнанні. Судження, рішення та звички у пізнанні.
2.3.	Психологічна експертиза в процесі військової діяльності.	Методи психологічної експертизи. Методи експертизи психологічної безпеки. Психологічні методи дослідження. Психологічні аспекти та оцінка негативної та позитивної інформації. Оцінка психологічної ефективності лідерства.
2.4.	Діяльність психолога в сфері військової психології.	Професіограма психолога в емоційній сфері. Роль психолога-консультанта у спілкуванні з військовим. Особливості міжособистісної взаємодії між психологом та військовим. Етичні проблеми діяльності психолога в емоційній сфері.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього блоку, теми	Денна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота

Змістовий блок I Загальна характеристика військової психології							
1	Тема 1.1. Основні поняття. Коло проблем військової психології.	12	2	2	2	6	-
2	Тема 1.2. Психологія військової діяльності.	14	2	2	2	8	-
Усього годин за блоком I		26	4	4	4	14	-
Змістовий блок II Особливості військової діяльності							
3	Тема 2.1. Характеристика психологічної ефективності діяльності в військовій сфері.	14	2	2	2	8	-
4	Тема 2.2. Роль психічних процесів у формуванні особистості військовослужбовця. Процес сприймання.	16	2	4	2	8	-
5	Тема 2.3. Психологічна експертиза в процесі військової діяльності.	16	4	2	2	8	-
6	Тема 2.4. Діяльність психолога в сфері військової психології.	18	4	2	4	8	-
Усього годин за блоком II		64	12	10	10	32	-
Підсумковий контроль		залік	-	-	-	-	-

Код теми	Назва освітнього блоку, теми	Заочна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий блок I Загальна характеристика військової психології							
1	Тема 1.1. Основні поняття. Коло проблем військової психології.	14	1	-	1	12	-
2	Тема 1.2. Психологія військової діяльності.	14	1	-	1	12	-
Усього годин за блоком I		28	2	0	2	24	-
Змістовий блок II Особливості військової діяльності							
3	Тема 2.1. Характеристика психологічної ефективності діяльності в військовій сфері.	14	1	-	1	12	-
4	Тема 2.2. Роль психічних процесів у формуванні особистості військовослужбовця. Процес сприймання.	15	1	-	2	12	-
5	Тема 2.3. Психологічна експертиза в процесі військової діяльності.	16	1	-	1	14	-
6	Тема 2.4. Діяльність психолога в сфері військової психології.	17	1	-	2	14	-
Усього годин за блоком II		62	4	0	6	52	-
Підсумковий контроль		залік	-	-	-	-	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
1	Тема 1. Основні поняття. Коло проблем військової психології. 1. Проаналізувати образний канал військової діяльності. 2. Визначити функції військової діяльності.	6	-	12
2	Тема 2. Психологія військової діяльності. 1. Проаналізувати сучасні концепції військової діяльності. 2. Охарактеризувати цілі та сутність військової діяльності.	8	-	12
3	Тема 3. Характеристика психологічної ефективності діяльності в військовій сфері. 1. Охарактеризуйте основні параметри ефективності діяльності на війні. 2. Охарактеризуйте види ефективності діяльності.	8	-	12
4	Тема 4. Роль психічних процесів у формуванні особистості військовослужбовця. Процес сприймання. 1. Охарактеризувати психічні процеси і психологічні впливи. 2. Охарактеризувати психічні процеси в умовах комунікацій.	8	-	12
5	Тема 5. Психологічна експертиза в процесі військової діяльності. 1. Охарактеризувати психологічні методи дослідження. 2. Охарактеризувати психологічні аспекти та оцінка негативної та позитивної інформації.	8	-	14
6	Тема 6. Діяльність психолога в сфері військової психології. 1. Охарактеризувати роль психолога-консультанта у спілкуванні з військовим. 2. Охарактеризувати особливості міжособистісної взаємодії між психологом та військовим.	8	-	14

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

8. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми *залік* розробляються провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодіти культурою толерантності.

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС),

в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проектів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни.

**Шкала оцінювання
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

Поточне тестування та самостійна робота						ІНД	Залік	Сума
Змістовий блок 1		Змістовий блок 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	40	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
$\frac{\sum T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{5} * 12 = \text{max}60$								
60								

для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Поточне тестування, самостійна та контрольна робота						Комплексна контрольна робота	Залік	Сума
Змістовий блок 1		Змістовий блок 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	40	100
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
$\frac{\sum T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{5} * 4 = \text{max}60$								

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 120 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни для галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», становить 100, у тому числі за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на кожному семінарському і практичному занятті, а також однієї загальної оцінки результатів самостійної роботи з дисципліни та виставлення балів від 1 до 5 (див. таб. «Шкала оцінювання»).

Оцінка результатів з навчальної роботи здобувача з дисципліни, визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням балу за самостійну роботу протягом опанування навчальної дисципліни та помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середній бал здобувача визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських, практичних заняттях та балу самостійної роботи з опанування навчальної дисципліни, поділених на кількість відповідей здобувача, до якої додається, як правило, 1 чи 2 (за кількістю оцінок результатів самостійної роботи) з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5).

У разі, коли середньоарифметичний бал здобувача менший 2,5 здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість, яку зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання тем програми навчальної дисципліни, з яких не має відповідних балів.

Підсумковий контроль може складатися як письмово, так і усно за завданнями підсумкового контролю, які пропонуються здобувачу. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю здобувачів становить 80 балів.

Оцінювання під час підсумкового контролю здійснюється шляхом визначення балу за кожне виконане завдання. Науково-педагогічний працівник має обґрунтувати виставлені бали, керуючись існуючими критеріями.

Оцінка з підсумкового контролю здобувача визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача отриманого за виконання кожного завдання підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K_2 ($K_2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал здобувача з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне завдання підсумкового контролю, поділених на кількість завдань з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/екзамен	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

11. Рекомендований бібліографічний список

Основна література

1. Батраченко І.Г. Основи військової психології. Підручник. Дніпро: Видво «Свідлер», 2016. 423с.
2. Блінов О., Радченко М. Котикова О., та ін. Напрямки організації та психологічні технології військово- соціальної роботи. Теоретичні та практичні проблеми надання соціальних послуг в Україні: монографія за заг. ред. О. Котикової. Київ. Видавець Кравченко Я.О., 2023.
3. Блінов О.А. Лікування панічних атак за допомогою емоційно-образної терапії. Забезпечення психологічної допомоги в секторі безпеки та оборони України: збірник тез доп. II Всеукр. міжвід. психол. форуму. Київ: ДНДІ МВС України, 2023.
4. Казміренко В.П. Соціальна психологія Організації; монографія/ Казміренко В.П вид. Гельветіка,Одеса, 2021р, 450с.
5. Казміренко В.П. Формування діалогу як соціально-психологічна основа розвитку інтеграційних процесів у суспільстві: подолання кризи конфронтації // Наук. студії із соц. та політ. психології: Зб. ст. К., 2008.
6. Кокун О. М. та ін. Забезпечення психологічної стійкості військовослужбовців в умовах бойових дій : метод. посіб. / О. М. Кокун, В. В. Клочков, В. М. Мороз, І. О. Пішко, Н. С. Лозінська. – Київ-Одеса : Фенікс, 2022. – 128 с.

7. Кокун О. М., Мороз В. М., Пішко І. О., Лозінська Н. С. Теорія і практика управління страхом в умовах бойових дій : метод. посіб. Київ-Одеса : Фенікс, 2022. 88 с.

8. Костюк О., Бойчук О. Особливості невизначеної втрати в психотерапевтичній роботі // Міжнародна науково-практична конференція “Війна. Психотерапія травми”, Видавництво УКУ, 2023.

9. Кравченко Г., Краснов В., Костюк О. Трансформація індивідуального досвіду через рефреймінг контексту в арттерапевтичному просторі. Простір арт-терапії. Збірник наукових праць. Вип. 1. 2021. С. 98-107

10. Краснов В.В. Костюк О.І. Ризики погіршення здоров'я нації під впливом стресів воєнного часу в Україні. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. 21 жовтня 2022 р. МОЗ України Київ, НУОЗ України імені П. Л. Шупика, 2022.

11. Краснов В.В. Костюк О.І. Ризики погіршення здоров'я нації під впливом стресів воєнного часу в Україні. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. 21 жовтня 2022 р. МОЗ України Київ, НУОЗ України імені П. Л. Шупика, 2022.

12. Краснов В.В. Костюк О.І. Ризики погіршення здоров'я нації під впливом стресів воєнного часу в Україні. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. 21 жовтня 2022 р. МОЗ України Київ, НУОЗ України імені П. Л. Шупика, 2022.

13. Методичні вказівки до практичних та семінарських занять з дисципліни «Військова психологія» для молодших бакалаврів спеціальності 053 «Психологія» заочної форми навчання / Укл.: О. В. Шевяков. - Дніпро: ДДУВС, 2020. - 22 с.

14. Методичні рекомендації з психологічної підготовки військовослужбовців Збройних сил України щодо формування стресостійкості до дій в умовах різкої зміни бойової обстановки. Київ : Головне управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України. 2020. 62 с.

15. Савенкова І. І. Військова психологія: навчальний посібник / І. І. Савенкова. Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2018. 302 с.

16. Терещенко Л.А. Психологічні особливості військовослужбовців. Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, Том 10. Психологія навчання. Генетична психологія. Політична психологія. Вип. 32. 2018. С. 84 – 92.

17. Шевяков О.В. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Військова психологія». Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 45 с.

Додаткова література

1. Асонов Д., Хаустова О. Розвиток концепції резилієнсу в науковій літературі протягом останніх років. Психосоматична медицина та загальна практика. Київ, 2019. Т.4. №4.

2. Грицевич Т. Л., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Ткачук П. П. Соціально-психологічні технології управління військовими колективами : навч.-метод. посіб. Львів : НАСВ, 2018. 256 с.

3. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. та ін. Психологічна робота з військовослужбовцями – учасниками АТО на етапі відновлення : метод. посіб. К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с.

4. Психологія бою : посіб. / Грицевич Т. Л., Гузенко І. М., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Романишин А. М.; за ред. А. М. Романишина. Львів : Видавництво «Астролябія», 2017. 352 с.

5. Стельмащук Х. Р. Психологічні чинники особистісної стресостійкості дітей-сиріт : дис. канд. психол. наук : 19.00.01. Львів, 2019. 217 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;

2. <http://library.law.yale.edu/> – Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету;

3. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;

4. <https://www.nuozu.edu.ua/#gsc.tab=0> – офіційний сайт

Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;

5. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

6. <https://moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;

7. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;

8. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД» зазначити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням); внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*